

Fråga om verkan av en överenskommelse mellan en polismyndighet och en åklagarmyndighet innebärande att underrättelser om att åklagare beslutat att inte inleda förundersökning skall expedieras genom polismyndighetens försorg m.m.

Anmälan

I en anmälan till JO kritiserade AA handläggningen av en polisanmälan som han gjort. Han ville bl.a. veta varför han inte hade underrättats om att ärendet hade skrivits av.

Utredning

Från Polismyndigheten i Stockholms län infordrades handlingarna i ett ärende som avsåg trafikmålsanteckningar upprättade den 12 juni 1999. Den 4 augusti 2000 hade kammaråklagaren BB vid Åklagarmyndigheten i Stockholm, 6:e åklagarkammaren, beslutat att förundersökning inte skulle inledas i ärendet eftersom brott inte kunde styrkas.

Vid förfrågan uppgav BB att ärendet inte inregistrerats vid åklagarkammaren trots att han hade fattat beslut att inte inleda förundersökning.

Ärendet remitterades till Åklagarmyndigheten i Stockholm för upplysningar och yttrande om anledningen till att det aktuella ärendet hos Polismyndigheten i Stockholms län inte registrerats vid Åklagarmyndigheten trots att åklagare beslutat i ärendet samt för uppgift om när anmälaren underrättades om åklagarens beslut och, om så inte skett, anledningen därtill.

Åklagarmyndigheten (tf. överåklagaren CC) kom in med ett yttrande till vilket hade fogats upplysningar och ett yttrande från chefsåklagaren DD.

I ett beslut den 9 april 2001 anförde *chefsJO Eklundh* följande.

Bedömning

AA har i sin anmälan frågat varför han i egenskap av målsägande och anmälare inte hade underrättats om att en åklagare hade beslutat att inte inleda förundersökning med anledning av hans anmälan. I ärendet har vidare uppkommit

frågan varför ärendet inte registrerats hos åklagarmyndigheten trots att det hade avgjorts genom ett åklagarbeslut.

I 14 § förundersökningskungörelsen (1947:948) föreskrivs bl.a. följande. Beslutas att förundersökning inte skall inledas eller att en inledd förundersökning skall läggas ned eller att åtal inte skall väckas, skall underrättelse ske till en målsägande som angett brottet eller anmält enskilt anspråk i anledning av brottet eller begärt att bli underrättad. En sådan underrättelse behöver dock ej ske vid beslut av en polismyndighet om att inte inleda eller lägga ned en förundersökning, om utredningen inte lett så långt att någon varit skäligen misstänkt för brottet. Underrättelse till målsäganden skall dock alltid ske om målsäganden begär det.

Bestämmelserna i 14 § förundersökningskungörelsen anger inte uttryckligen vem som är ansvarig för att underrättelse lämnas. Det framstår emellertid som självklart att underrättelsen skall lämnas av åklagarmyndigheten när beslutet har fattats av en åklagare och av polismyndigheten när en polisman har fattat beslutet.

DD har uppgett att åklagarkammaren och polismyndigheten har utvecklat ett samarbete i syfte att effektivisera den brottsutredande verksamheten. Som ett led i detta samarbete har det förordnats kontaktåklagare vid samtliga närpolisområden och basstationer inom Nacka polismästardistrikt. Det har vidare träffats en generell överenskommelse som innebär att underrättelser om ett avskrivningsbeslut som har fattats av en kontaktåklagare skall expedieras genom polisens försorg senast dagen efter det att avskrivningsbeslutet meddelats.

Åklagarmyndigheten synes således ha träffat något slags avtal med polismyndigheten om att denna skall utföra uppgifter som får anses åvila åklagarmyndigheten på grund av författning. Avtal mellan myndigheter återfinns inte bland de olika former för beslut om rättsligen bindande normer som läggs fast i 8 kap. regeringsformen, och en myndighet förfogar inte heller på någon annan grund över sina i författning fastlagda rättigheter och skyldigheter på sådant sätt att den fritt kan överlämna dessa till en annan myndighet.

En myndighet kan alltså inte genom avtal eller på annat sätt till en annan myndighet överlåta sådana uppgifter som ankommer på den till följd av lag eller annan författning, om delegationen inte har uttryckligt stöd i författning. Den överenskommelse som har träffats mellan åklagarmyndigheten och polismyndigheten kan därför inte befria åklagarmyndigheten från ansvaret för utfärdande av underrättelser enligt 14 § förundersökningskungörelsen i de fall där beslutet har fattats av en åklagare.

Eftersom beslutet att inte inleda förundersökning i det här aktuella fallet hade fattats av en åklagare, förelåg skyldighet att underrätta AA om beslutet. Av nyss angivna skäl ligger ansvaret för att så inte har skett på åklagarmyndigheten.

Av utredningen framgår vidare att ärendet inte registrerats hos åklagarmyndigheten trots att det avgjorts av en åklagare. Jag vill med anledning härav understryka vikten av att en åklagarmyndighet tillämpar sådana rutiner att diariet på ett

rättvisande sätt redovisar de ärenden som handläggs eller har handlagts vid myndigheten.